

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI TI

HRV B

HRVATSKI JEZIK

osnovna razina

KNJIŽEVNOST I JEZIK

HRV B IK-1 D-S049

HRVB.49.HR.R.K1.44

40403

12

Prazna stranica

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte sve upute i slijedite ih.

Ne okrećite stranicu i ne rješavajte zadatke dok to ne odobri dežurni nastavnik.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na sve ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **100** minuta.

Ispred svake skupine zadataka uputa je za rješavanje. Pozorno je pročitajte.

Možete pisati po stranicama ove ispitne knjižice, ali **odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore**.

Upotrebljavajte isključivo kemijsku olovku kojom se piše plavom ili crnom bojom.

Kada riješite zadatke provjerite odgovore.

Zabranjeno je potpisati se punim imenom i prezimenom.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima 44 stranice, od toga 5 praznih.

Način popunjavanja lista za odgovore

Ispravno

A	X	B		C	
---	---	---	--	---	--

Ispravan pogrešnog unosa

A	●	B		C	X
---	---	---	--	---	---

Neispravno

A		B	X	C	○
---	--	---	---	---	---

C

L

Prepisan točan odgovor

Skraćeni potpis

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci uz polazni tekst

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadatcima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.
Zadatci od 1. do 30. odnose se na polazne tekstove.

Zvuk

Pod noć se javi zvuk rođen u zvonu
da preko grada pođe ravno kraju
zgašenog neba. Tu se preda vjetru
zbog kog mu dugo još odzvuci traju.

Zvuk je tog zvona čežnja za daljinom,
prezir nad onim što se vidjet dade,
žudnja za slobodom, vjetrom i visinom,
znak mučne trpnje i skrovite nade.

Jer otisnut snažno iz crnoga tuča¹,
on će se s tugom u visine dići,
znajući dobro da će samo smrću
svog bolnog puta do oblaka stići.

Nemir je jači. Žudnja mnogo veća.
Na putu ga prati smrt, a nikad sreća.
Oblaci ga uvijek ukočena vide,
al on k njima ipak svako veče ide.

Olinko Delorko

¹ tuč – bronca

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>1. Što je tema pjesme?</p> <p>A. težnja za uzvišenim B. ljepota glazbe C. strah od smrti D. noćni krajolik</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>2. Koji od sljedećih stihova ukazuje na nezadovoljstvo svakodnevicom?</p> <p>A. <i>da preko grada pođe ravno kraju</i> B. <i>zbog kog mu dugo još odzvuci traju.</i> C. <i>prezir nad onim što se vidjet daje,</i> D. <i>Oblaci ga uvijek ukočena vide,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>3. Na što se odnosi podcrtana riječ u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>Oblaci <u>ga</u> uvijek ukočena vide,</i></p> <p>A. na grad B. na put C. na vjetar D. na zvuk</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

August Šenoa, *Zlatarovo zlato*

Štiocu

Iznosim pred tebe, prijatelju hrvatske knjige, malenu sliku burne naše davnine. Nadam se da će ti mila biti, jer je naša, nadam se da ćeš i mojemu peru oprostiti gdje je pogriješilo, jer da je peru bilo toliko vještine koliko je bilo ljubavi za našu stvar, knjiga bi ova bila bez prigovora. O tom je tebi suditi. Nu, ne mogu da ti ne dokažem kako je knjiga postala. Premećuć u arhivu grada Zagreba stare zaprašene artije, u kojih od sto godina nije bila ruka dirnula, naiđoh i na ljutu i krvavu pru¹ među silnim podbanom Gregorijancem i građani zagrebačkimi. Starina Krčelić znao je za tu pravdu, al nije joj znao za razlog. A ja otresi prašinu, i eto pred mojim očima crno na bijelom zašto se podban i Zagreb razvadiše i zašto da je silni velikaš pao. Eto ti gotove pripovijetke, viknuh radostan i naoštih pero. (...) Kupio sam ovdje, kupio ondje, prebiraio zapisnike, račune, učio knjige i stare i nove. Kopao sam da iskopam ruševine staroga Zagreba, kopao da uskrisim iz groba stare Hrvate kakvi bijahu u zboru, u domu, na bojištu. (...)

Gledao sam da bude to vjerna prilika onoga vremena. Tko mari uvjerit se o tom, pročitaj tumač ovoj knjigi i vidit će da se je sve što evo pripovijedam s veće strane uistinu zbilo, da su skoro sva lica mojega djelca uistinu živila i za života tako radila ko što ti se tude prikazuju. Stavih pripovijetku ovu u „Vijenac“, nu pošto me je mnogo prijatelja i znanaca nukalo da to djelo o sebe ugleda svijet, odvažih se na to i sada ju polažem na tvoje krilo, štioče dragi. Bude li ti u slast, nitko sretniji od mene, tvoja zahvala, moja nagrada. Primi ju, štioče dragi, prijazno, pa bude li u tebe dobre volje, a u mene zdravlja, otpremić ću joj više drugarica u svijet.

¹ pru – prepirku

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>4. Što je zajedničko pripovjedaču i Krčeliću?</p> <p>A. Zanimao ih je sukob građana Zagreba i plemića. B. Poznavali su podbana Gregorijanca. C. Obrađivali su tekstove na isti način. D. Izdavali su djela u <i>Vijencu</i>.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>5. U kojemu je primjeru iskazano da pripovjedač želi biti vjerodostojan u pisanju?</p> <p>A. <i>Iznosim pred tebe, prijatelju hrvatske knjige, malenu sliku burne naše davnine.</i> B. <i>da je peru bilo toliko vještine koliko je bilo ljubavi za našu stvar, knjiga bi ova bila bez prigovora.</i> C. <i>vidit će da se je sve što evo pripovijedam s veće strane uistinu zbilo,</i> D. <i>Stavih pripovijetku ovu u „Vijenac”,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>6. Koji izraz metaforički označava književno djelo?</p> <p>A. zaprašena artija B. crno na bijelom C. nagrada D. drugarica</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Eugen Kumičić, *Začudeni svatovi*

Stari plemić Saletti bijaše vrlo strog, štedljiv i za bogatstvom pohlepan čovjek. U njegovoj kući nije se kruh badava lomio. Sva služinčad bijaše zaokupljena neprestanim poslom, no usprkos tomu umakli bi Lovro i Luka u Lučicu, bilo pod kakovom izlikom, samo da začuju štogod o Mariji Šabarićevoj. Sluge vrebahu neumorno na mladu djevojku, nastojeći saznati kamo zalazi; oprezno i lukavo propitkivahu bezazlene ljude u nadi da će ipak nanjušiti štogod čim bi mogli umiriti svoga mladoga gospodara. Cijelo ih je tijelo svrbjelo od velike i slijepe nestrpljivosti da se riješe čim prije svoje pogibeljne zadaće, da skinu s vrata tešku brigu i da se napokon dočepaju obećane im nagrade.

Alfredo nije ni izdaleka sumnjao da mu nakana ne bi za rukom pošla, a posvema se pouzdavao u vještinu i u vjernost svojih sluga. On, Alfredo Saletti, da, Saletti, plemić, bogat i naobražen čovjek, pun svakojaka iskustva, on koji je u tuđini slavio toliko teških pobjeda, pa njemu, njemu da se iznevjeri sreća u tako neznatnom pothvatu? Takove misli pričinjahu se Alfredu smiješnima, a da su komu drugomu u glavu sunule, pričinile bi mu se bile i glupima!

Svake večeri polagahu pokunjene sluge račun svomu gospodaru, ispričavajući se da ne mogu ništa opraviti ni saznati jer da im je na putu onaj nesretni Antonio. Alfredo slušaše strpljivo njihove neslane isprike nekoliko dana, a kad se jedne večeri na njih razljutio, zagrozi im se da će im oduzeti novce kojima ih bješe zakapario. Sluge zdvajahu. Alfredo, da ih osokoli, pogleda ih važno i ispruži ruku prema njima oponašajući mah kojim se porine nož u srce čovjeku komu ne želimo da doživi sijedih dana. Sluge razumješe taj osudni mig, taj značajni mah, no slegnuvši ramenima izjaviše da im je nemoguće jer da nema prilike i zgode, te da im se ne će uludo gubiti glave.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>7. Što je od sljedećega iskazano o Alfredu Salettiju?</p> <p>A. Žudio je za Marijom Šabarićevom. B. Sumnjao je u uspjeh svojega plana. C. Nije imao povjerenja u svoje sluge. D. Potjecao je iz pekarske obitelji.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>8. Zašto su Luka i Lovro dolazili u Lučicu?</p> <p>A. Tražili su uvjerljiv izgovor za bijeg od mukotrpnih aktivnosti u kući Saletti. B. To im je bilo priznanje za uspješno obavljen opasni zadatak. C. Pokušavali su doći do informacija za svojega gospodara. D. Gospodar ih je slao da uhode Antonija.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>9. Na što se odnosi podcrtana riječ u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>Sluge razumješe taj <u>osudni mig</u>, taj značajni mah,</i></p> <p>A. na približavanje djevojci B. na stjecanje bogatstva C. na ubojstvo protivnika D. na osvajanje nagrade</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Vladimir Nazor, *Voda*

Užeta bijahu već dignuta. Lađa se maknu. Seljaci jedva dospješe da skoče natrag na obalu. Brod se odmaknu još više pa opet stade nasred tijesne luke.

I nagla srdžba spopane onu čeljad, onu gomilu žednu, gladnu, izmučenu čekanjem, još pjanu od sunca. Sve se okrenu protiv čovjeka crvena lica i oštih očiju na mostiću lađe.

– Antihriste! Vraže! Ni ni voda ni taj brod tvoj, nego od guvernera, kî te šalje. Daj vodu žednome!

Profeta je stajao na rubu obale, otvorenih očiju i dignute ruke. Najteža prokletstva padahu mu sada iz usta, i njegove su riječi poticale još većma srdžbu gomile. Svetica je mahala rukama, pružala uvis mršavi vrat, kazivala oštre kosti na malko razgaljenim prsima, izbacujući visoke krikove.

Kapetan je neko vrijeme, gotovo u čudu, slušao i gledao. Najednom slegne ramenima, izvuče iz džepa lulicu, zapali je i počne se šetati po mostu, i ne gledajući više u čeljad.

To umiri seljake.

Onda moj otac dođe na ivicu obale, pozva kapetana i započe s njime razgovor. Govorili su talijanski. Nasta tajac. Svi su slušali, iako nisu razumijevali. A kad oni dovršiše, kapetan reče na koncu hrvatski:

– Eto tako! Inače ću odmah u Milnu, da iskracam ondje vodu.

I otac poče kazivati ljudima, u čemu je voda u lađi, i kako se ona odanle diže. Kapetan nije kriv, što se voda ne može dijeliti onako, kako bi seljaci htjeli. Nema druge no je razliti kroz cijevi u prazan bunar na Glavi. To će biti odmah gotovo. Lađa će otići, a na Glavi će se odmah napojiti životinje i dati svakome nešto vode. Sjutra će se pak dalje dijeliti. Ovako je bolje, jer će kapetan dati najedamput svu vodu. Kad bi pak dijelili po njihovu, ne bi oni mogli primiti u te svoje posude ni polovicu vode; izgubili bi drugi sve ostalo, jer lađa ne može da ovdje prenoći.

HRV B IK-1 D-S049

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>10. Tko je nazvan <i>Antihristom</i>?</p> <p>A. pripovjedačev otac B. kapetan broda C. guverner D. Profeta</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>11. Što je od sljedećega iskazano o pripovjedačevu ocu?</p> <p>A. Posredovao je između kapetana i seljaka. B. Obratio se guverneru za pomoć. C. Počeo je seljacima dijeliti vodu. D. Zamišljeno je šetao i pušio.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>12. Na što se odnosi sljedeći izraz?</p> <p><i>Eto tako!</i></p> <p>A. Voda će se dijeliti onako kako su seljaci željeli. B. Voda se mora razliti u bunar na Glavi. C. Voda će se početi dijeliti sutradan. D. Voda se mora prevesti u Milnu.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Slavko Kolar, *Breza*

Marko se nije pačao u domaće poslove, pa se tako nije izjavio niti da dovezu daske za lijes niti protiv toga. Njemu je bilo sve svejedno.

Druge su njega brige trle. Svatovsko je bilo vrijeme i za nekih desetak dana trebala je biti svadba kod Žugečića, u bogatoj kući na Žugečić-brdu. Njega, Marka Labudana, lugara Zemljišne zajednice, pozvali su za zastavnika. Poznata je stvar bila da u tri župe nije bilo takvog barjaktara kakav je bio Marko Labudan. Bio je on čovjek od oka, a kad je progutao koju litru, ni vrag ga ne bi nadvikao, ni nadskakao. Pun šala i vragolija koje je pokupio širom svijeta, on je izazivao udivljenje u ženskog i muškog. Pa kad se još uzme u obzir njegov lugarski rang, njegov šešir s perjanicom, pa puška, onda je jasno što je to značilo za svatove, za mladu i za mladenca, imati Marka Labudana za barjaktara. Da ih on predvodi, da on pred svatovima poigrava, da on juška i vrišti, kako to samo on zna!

I sad baš u takvo vrijeme razboli mu se žena! Kolika nepravilika! Šta će, umre li mu u nezgodan čas? Recimo, uoči samih svatova.

Udešava Marko svoju patentnu klopku, pa se sve češe iza uha. Jedan zaponac ne radi onako kako bi trebalo, ali još mu je veći jad ta njegova žena i njena bolest.

Najbolje bi mu išlo u račun, kad bi pričekala bar dvije-tri nedjelje, pa onda umrla, ako već umrijeti mora. Ili da umre odmah! Samo da mu ne bi pokvarila svatove, jer zbogom onda barjaktarija, zbogom ono veselje, pa gospodsko društvo (jer bit će tamo, sigurno, g. bilježnik, blagajnik, učitelj, a možda i sam velečasni), zbogom onda dobra večerica i ono fino Žugečićevo vino!...

HRV B IK-1 D-S049

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>13. Što od sljedećega muči Marka?</p> <p>A. hoće li uspjeti popraviti patentnu klopku B. hoće li biti pozvan za barjaktara C. hoće li moći ići u svatove D. hoće li mu žena ozdraviti</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>14. Čime Marko izaziva divljenje muškaraca i žena?</p> <p>A. Ne sudjeluje u kućanskim poslovima. B. Kreće se u gospodskome društvu. C. Brižan je i dobar suprug. D. Naočit je i veseo.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>15. Koji se primjer odnosi na Markovu etičku karakterizaciju?</p> <p>A. <i>Poznata je stvar bila da u tri župe nije bilo takvog barjaktara</i> B. <i>Bio je on čovjek od oka,</i> C. <i>Pa kad se još uzme u obzir njegov lugarski rang,</i> D. <i>Najbolje bi mu išlo u račun, kad bi pričekala bar dvije-tri nedjelje, pa onda umrla,</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div data-bbox="1299 1980 1458 2114"><p>01</p></div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Christiane F., *Mi djeca s kolodvora Zoo*

Moja sestra sve to nije podnosila. Učinila je nešto, po mom shvaćanju, nepojmljivo. Odselila je k ocu. Napustila je majku i u prvom redu mene. Sada sam bila još osamljenija. Za moju je majku to, međutim, bio strahovit udarac. Ponovo je plakala. Stajala je sada između djece i prijatelja i ponovo nije znala kako da riješi problem.

Mislila sam da će se sestra uskoro vratiti. Ali njoj se kod oca sviđalo. Dobivala je džeparac. Plaćao joj je satove jahanja i poklonio joj prave jahaće hlače. Meni nije bilo tako lako. Ja sam svoje satove jahanja morala zaraditi radom u stajama. No, to nije uvijek bilo moguće, pa je moja sestra u svojim otmjenim jahaćim hlačama uskoro bolje jahala od mene.

Ja sam međutim dobila odštetu. Otac me pozvao na putovanje u Španjolsku. Imala sam vrlo dobar uspjeh na kraju šestog razreda i predložili su me za gimnaziju. Prijavila sam se u skupnu školu u Gropiusstadtu. Prije nego što je otpočeo novi dio mog života, koji će biti zaključen maturom, odletjela sam s ocem i njegovom prijateljicom u Španjolsku u Torremolinos. Bio je to prekrasan odmor. Otac je bio sjajan. Primijetila sam da me na izvjesni način voli. Postupao je sa mnom kao da sam odrasla. Dopuštao mi je da uvečer izađem s njim i njegovom prijateljicom.

Doista se urazumio. Imao je prijatelje svojih godina i svima je pričao da je već bio oženjen. Nisam ga više morala zvati stric Richard. Bila sam njegova kćerka i činilo se da se time zbilja ponosi. No, opet tipično za njega, odredio je odmor u vrijeme koje je najviše odgovaralo njemu i njegovoj prijateljici. Za kraj mojih školskih praznika. Tako sam zakasnila dva tjedna na početak nastave u novoj školi. Počela sam, dakle, već od prve s markiranjem.

HRV B IK-1 D-S049

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>16. Što je za pripovjedačinu majku predstavljalo <i>strahovit udarac</i>?</p> <p>A. Jedna od njezinih kćeri odlučila je živjeti s ocem. B. Napustio ju je suprug s kojim ima dvije kćeri. C. Kći joj je odlučila poći na putovanje s ocem. D. Nije mogla kćerima platiti satove jahanja.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>17. Što se od sljedećega pripovjedačici svidjelo kod njezina oca?</p> <p>A. Izabrao je termin putovanja kojim je izbjegla početak nastave u novoj školi. B. Poticao ju je da upiše gimnaziju u Gropiusstadtu. C. Ponašao se prema njoj kao da više nije dijete. D. Predstavljao se kao njezin stric.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>18. Na što se od sljedećega odnosi podcrtana riječ?</p> <p><i>Ja sam, međutim, dobila <u>odštetu</u>.</i></p> <p>A. na jahaće hlače B. na prekrasan odmor C. na preporuku za gimnaziju D. na mogućnost da trajno živi s ocem</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p>	

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Ivana Simić Bodrožić, *Hotel Zagorje*

Slaven i Antonija bili su unuci Vukovarca kojeg su svi zvali Zagi, iliti Zagorac jer je nakon Drugog svjetskog rata doselio u Vukovar, a zapravo je bio iz nekog od ovih sela u blizini. Patio je i on, ali kao da su mu se nekako vraćala sjećanja na djetinjstvo provedeno u domaji, uvijek je bio veseo, malo kao i da se udebljao, a i vratilo mu se ono meko l. Njegova kćer, zet i unuci živjeli su u hotelu Laguna u Zagrebu, a ponekad bi mu dolazili u posjet. Antonija je bila mojih godina i nije se teško uklopila kad smo je tog popodneva vidjeli kako sjedi na stepenicama restorana. Imala je bijele starke i kratke poderane hlače. Meni se učinilo da sam nakon izlaska iz Ivanove sobe vidjela visokog dečka kako ulazi u sedmicu i pali cigaretu, a sada je bilo jasno da je to Antonijin stariji brat. Bilo je dovoljno da ga Marina vidi pa se prestane ljutiti na mene zbog Igora. Ramonsica¹, na licu samo jagodične kosti i flasteri na prstima od sviranja gitare. Naravno, nezaobilazni ispaćeni pogled. Bio je stvarno zgodan, ali nije mi padalo na pamet upoznavati se s njim i slično, da se Marina ponovno ne naljuti. Bio je petak popodne kad su došli, saznali smo da nema curu i da ostaju ovdje do nedjelje navečer. Naravno da će ih Zagi i njihova baka sutra pustiti u Oazu i naravno da i mi moramo biti tamo i naravno da mojoj mami nakon svega i sahrane nije bilo ni na kraj pameti da ću je to tražiti. Dok sam išla prema sobi, smišljala sam kako da pitam mamu za subotu.

¹ ramonsica – vrsta frizure

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>19. Zašto se pripovjedačica nije namjeravala upoznati s Antonijinim bratom?</p> <p>A. jer se on sviđa drugoj djevojci B. jer joj fizički nije privlačan C. jer joj majka to zabranjuje D. jer se boji ljubavne patnje</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Na što se odnosi podcrtana riječ u sljedećemu primjeru?</p> <p><i>nije bilo ni na kraj pameti da ću je <u>to</u> tražiti.</i></p> <p>A. na molbu da majka utječe na Marinu B. na dopuštenje za subotnji izlazak C. na posjet Slavenu u Zagreb D. na izostanak sa sprovoda</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>21. Za koga je iskazano da svira gitaru?</p> <p>A. za Igora B. za Ivana C. za Slavena D. za Zagija</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Carlo Goldoni, *Gostioničarka Mirandolina*

MARKIZ (*ironično*): Grof sa mnom raspravlja koliko vrijedi plemstvo.

GROF: Ja ne niječem vrijednost plemstva, nego tvrdim kako treba imati novaca da bi čovjek udovoljio svojim prohtjevima.(...) Gospodin markiz ljubi našu gostioničarku. Ja je ljubim još više nego on. On očekuje da mu ona uzvrat i tako oda počast njegovu plemstvu. Ja se tome nadam kao nagradi za pažnje što joj ih iskazujem. (...)

MARKIZ: Valja znati koliko je ja ustrajno štitim.

GROF (*vitezu*): On je štiti, a ja trošim.

VITEZ: Uistinu, ljudi se ne mogu prepirati zbog razloga koji bi to manje zasluživao. Zar vas žena može zavaditi? (...) Nikada ih nisam ljubio; nikad ih nisam poštovao i uvijek sam smatrao da je žena za muškarca nepodnošljiva slabost.

MARKIZ: Kad smo već kod toga, Mirandolina ipak ima izvanrednih vrlina.

GROF: U tome gospodin markiz ima pravo. Naša mlada gazdarica doista je ljupka.

MARKIZ: Kad je ja ljubim, onda možete vjerovati da u njoj ima nečega posebnog.

VITEZ: Zbilja me nasmijavate. Što u nje može biti tako neobično da to nemaju i druge žene?

MARKIZ: Drži se tako plemenito da čovjeka veže uza se.

GROF: Lijepa je, umije govoriti, čisto se odijeva, ima izvrstan ukus.

VITEZ: Sve to ne vrijedi smokvu suhu. Tri sam dana u ovoj gostionici, a na mene nije ostavila osobit dojam. (...)

MARKIZ: Nije kao druge, ima nešto više. Ja, koji sam se družio s najvećim gospođama, nisam našao ženu koja bi kao ova znala spojiti uglađenost i čestitost.

GROF: Sto mu gromova! Ja sam se često kretao u društvu žena, znam im mane i na što su slabe. Ovoj, naprotiv, premda sam joj dugo udvarao i na nju mnogo potrošio, ni prst nisam mogao taknuti.

VITEZ: Himba je to, prepredena himba. (...)

GROF: Evo naše gazdarice. Pogledajte je, zar nije divna.

VITEZ: Oh, kakva krasota! Što se mene tiče, četiri puta više cijenim dobra lovačkog psa nego nju.

MARKIZ: Ako je ne cijenite vi, cijenim je ja.

VITEZ: Prepuštam vam je, pa da je ljepša i od Venere.

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>22. Što je od sljedećega grof iskazao o Mirandolini?</p> <p>A. da želi biti u društvu plemića B. da ju je teško osvojiti C. da traži zaštitnika D. da je prijetvorna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>23. U kojoj je od sljedećih rečenica iskazana markizova samodopadnost?</p> <p>A. <i>Kad smo već kod toga, Mirandolina ipak ima izvanrednih vrlina.</i> B. <i>Kad je ja ljubim, onda možete vjerovati da u njoj ima nečega posebnog.</i> C. <i>Drži se tako plemenito da čovjeka veže uza se.</i> D. <i>Ako je ne cijenite vi, cijenim je ja.</i></p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Što je od sljedećega iskazano o vitezu?</p> <p>A. Svojim sugovornicima daje savjete kako mogu zadobiti naklonost žena. B. Ističe da je novac jedino mjerilo vrijednosti u društvu. C. Smatra Mirandolinu najljepšom ženom na svijetu. D. Misli da se samo slabići mogu zaljubiti.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Jurica Pavičić, *Mediteran: Soba bez pogleda*

To je Mediteran – mjesto bez sadašnjosti, sapeto između budućnosti i prošlosti. Budućnosti – koja nikako da se dogodi, koja se uvijek odgađa, kao nikad ispunjeno obećanje progresa. I prošlosti – kojoj se Mediteran klanja, koju studiozno bilježi i slavi, onako kako brižljivo uzgaja svoju bolju prošlost svaka zajednica kojoj je današnjica neslavna. Ta prošlost predmet je nerijetko nezdravog kulta, dijelom zato što je nadomjestak za sadašnju nevažnost i neuspjeh, a dijelom i zato što je predmet trgovinske razmjene. Naime, sadašnji Mediteran živi od onog bivšeg i trži ga na tržištu. On živi od bivšeg ponajprije zato što nema sadašnjicu. Nema sadašnjicu, dijelom, upravo zato što odveć ovisi o sebi bivšem.

A to „bivše” koje danas Mediteran prodaje nastalo je upravo zato i upravo onda kad je Mediteran bio ono što danas nije: ekonomska, tehnološka, inovativna avangarda, *cutting edge*¹. Poganski, kršćanski i muslimanski Mediteranci u različitim su epohama prošlosti izumili fonetsko pismo, brojne znamenke, latinsko jedro, građevinski luk, rimsko pravo, ontologiju, geometriju, kupolu, padobran i kamatu. Da je Steve Jobs postojao u renesansi, živio bi u Firenci, da je postojao u srednjem vijeku, živio bi u maurskoj Cordobi, da je živio u antici, bio bi iz Atene, Efeza ili Sirakuze. Gradovi sredozemnog oboda – Atena, Aleksandrija, Cordoba, Venecija i Genova – bili su najveći, najprosperitetniji (...) gradovi svog doba. (...) Danas na Mediteranu postoji samo jedan grad koji je tehnološki, urbanistički, umjetnički i razvojnom vizijom moderna metropola, a taj je grad Barcelona. Ostatak Mediterana nalik je putniku koji se vozi u željezničkom vagonu okrenut leđima odredištu. Budućnost koja mu nadolazi, nadolazi mu s leđa, on u njoj ozbiljno ne sudjeluje i nema na nju gotovo nikakva utjecaja. Nekad je Mediteran izvezio ekumeni² svoju tehnologiju i stil, a taj „izvozni artikl” mogli su biti akvadukti, kao i *gottica fiorita*³, alfabet kao i lombardne stope⁴, fajansa⁵ i parfemi iz Grassea. Danas je Mediteran tehnološki i stilski primatelj, on budućnost tek pomirljivo konzumira.

¹ cutting edge – najmodernija tehnologija

² ekumena – naseljeni dio Zemljine površine

³ gottica fiorita – cvjetna gotika

⁴ lombardna stopa – vrsta kamatne stope

⁵ fajansa – vrsta porculana

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>25. Što je od sljedećega iskazano o današnjemu Mediteranu?</p> <p>A. da je područje najrazvijenijih gradova B. da je izgubio tehnološku inovativnost C. da je područje ekonomskih velesila D. da je izvoznik znanja</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Na što se odnosi sintagma <i>nezdravi kult</i>?</p> <p>A. na usmjerenost na nekadašnja slavna dostignuća B. na isticanje današnje trgovinske moći C. na neprihvatanje različitih vjera D. na štovanje Stevea Jobsa</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Koji se od sljedećih gradova smatra jedinom modernom mediteranskom metropolom?</p> <p>A. Atena B. Barcelona C. Cordoba D. Firenza</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <div> 01</div>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

Nives Opačić, *Naranča nektar*

Kad kupim neki proizvod, volim pogledati i što piše na njegovoj ambalaži. Svašta se iz ambalaže može saznati – npr. koliko vas proizvođač poštuje kao kupca, ali i koliko sami kupci drže do jezika na kojem im se proizvođač obraća. Neki će se možda sjetiti kako sam upravo to pokazala u jednoj TV emisiji na čaši od jogurta (a prije toga i na predstavljanju jednoga rječnika u Novinarskom domu u Zagrebu). Donijela sam tu čašicu od jogurta sa sobom da svi vide i da se uvjere na vlastite oči. Za *slovenske* je kupce na čašici pisalo: „Posebno veliki koščki sadja”, a za hrvatske „Extra veliki komadi voća” (premda se *ekstra* već odavno u hrvatskom piše sa *ks*).

Sada je preda mnom ambalaža od voćnoga soka. S jedne strane piše *Orange nectar* (pa čitajte kako vam drago), a s druge, misli se hrvatske, *Naranča nektar* (ovaj put nektar pisan sa *k*). Već i sam takav sklop – dviju imenica – na istom je tragu kao i *film festival*, što je hrvatskom jeziku još donedavno bilo strano. Sada su, međutim, upravo takvi sklopi preplavili hrvatski javni prostor. Naravno da se i drugi „jezici u tranziciji” povode za engleskim, pa i za bosansko-hercegovačko tržište piše *naranča nektar*, a za srpsko i crnogorsko *narandža nektar*. No nije tako baš u svim jezicima. Na *slovenskom* piše *pomorančni nektar* – dakle prirodan spoj *pridjeva i imenice*, kako smo i u hrvatskom ne tako davno govorili i pisali (*limunov sok*, a ne *limun sok*, *bučino ulje*, a ne *buča ulje* i sl.). Vidimo da nije bilo dovoljno samo prevesti riječ po riječ – *orange* = *naranča*, a *nectar* samo prilagoditi pisanju sa *k* – *nektar* – pa da se dobije hrvatski naziv. Da stvar bude gora, sok je proizveden u *Hrvatskoj*, proizvođač je također *hrvatski* (nije filijala stranoga proizvođača), a naziv proizvoda sve je samo ne hrvatski.

HRV B IK-1 D-S049

00

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>28. Koja je temeljna misao polaznoga teksta?</p> <p>A. Kupci bi trebali provjeravati što piše na ambalaži proizvoda koji su kupili. B. Riječi preuzete iz drugih jezika moraju se prilagoditi hrvatskomu sustavu. C. O jezičnim dvojama treba se govoriti u televizijskim emisijama. D. Proizvođači moraju sami određivati nazive svojih proizvoda.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>29. Kako se treba prevesti engleska sintagma na hrvatski jezik?</p> <p>A. vodeći računa o prirodnome spoju riječi B. zadržavajući riječi iz izvornoga jezika C. prema pravilima izvornoga jezika D. riječ po riječ</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>30. Za koje je tržište naziv opisanoga proizvoda pravilno napisan?</p> <p>A. za bosansko-hercegovačko B. za hrvatsko C. za slovensko D. za srpsko</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

I. Književnost

Zadatci bez polaznoga teksta

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

31. Kojemu književnom rodu pripada djelo iz kojega su sljedeći stihovi?

*Dike ter hvaljen'ja presvetoj Juditi,
Smina nje stvoren'ja hoću govoriti;
Zato ću moliti, Bože, tvoju svitlost,
Ne htij mi kratiti u tom punu milost.*

- A. diskurzivnomu
- B. dramskomu
- C. epskomu
- D. lirskomu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

32. Kako Aristotel naziva osjećaj pročišćenja koje doživljava gledatelj tijekom izvođenja tragedije?

- A. invokacija
- B. katarza
- C. kulminacija
- D. prolog

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

33. U kojemu je od sljedećih stihova upotrijebljen dvostrukorimovani dvanaesterac?

- A. *Posvedoči moja postela pripròsta,
koja od žalosti moje zna zadòsta.*
- B. *Zatim se ustàsmo i postâv nikôko,
sunce ugledàsmo ne vele nizòko,*
- C. *Đaval jure svoju vojsku kupno vodi.
Gda se svršì Sveto pismo dan prihòdī.*
- D. *Ovdi usrid luke naša mlada plavca
uzdvigla je jidra voljna, smina i nova.*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

34. Kojom se glasovnom figurom naglašava jednoličnost u sljedećim stihovima?

*Olovne i teške snove snivaju
Oblaci nad tamnim gorskim stranama;
Monotone sjene rijekom plivaju,
Žutom rijekom među golim granama.*

- A. anadiplozom
- B. asonancom
- C. onomatopejom
- D. simplokom

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

35. U kojemu je od sljedećih primjera upotrijebljena hiperbola?

- A. *U utrobi se mojoj ljuljuška more tamno.
Na leđima mi šuma, što nagli trgnu srh.
Dvije stijene, dva obronka postase moji boci,
A glava – gorski vrh.*
- B. *Podne je... Kao voda tišinom razlijeva se
sunčani ditiramb.*
- C. *modri se grožđe, i zri bobulja sure smreke,
niz bor se smola toči.*
- D. *I cvrči, cvrči cvrčak na čvoru crne smrče*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

36. Kojoj književnoj vrsti pripada djelo *Ispovijesti* Aurelija Augustina?

- A. autobiografiji
- B. dnevniku
- C. feljtonu
- D. putopisu

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

37. Na koji se lik odnosi podcrtana sintagma u sljedećemu primjeru?

Zeus odluči da se (...) za tu prijevaru osveti. Zato uskrati ljudima posljednji dar koji im je bio potreban za savršeniji napredak – vatru. Ali i tome je lukavi Japetov sin znao doskočiti. On uze dugu stabljiku gorostasne trske, približi se sunčanim kolima i uhvati u stabljiku vatre koja je tinjala.

- A. na Ahileja
- B. na Hefesta
- C. na Odiseja
- D. na Prometeja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

38. Koja se od sljedećih rečenica odnosi na prolog Plautova djela *Škrtac*?

- A. Satir pripovijeda o Njarnjas-gradu u kojemu će se prikazati *komedija ukradena iz nekoga libra starijeg neg je staros*.
- B. Kućni bog opisuje karaktere u obitelji koju štiti, upravlja postupcima ljudi i najavljuje zaplete.
- C. Ističe se važnost znanja za pojedinca i zajednicu te namjena djela: podučiti i zabaviti.
- D. Negromant pripovijeda o karakterima ljudi nahvao i ljudi nazbilj.

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

39. Iz kojega je srednjovjekovnog djela sljedeći primjer?

Učenik uprosi: Od česo imamo noć?

Učitelj reče: Kada Slnce jest pod nami, tada jest noć.

- A. iz *Aleksandride*
- B. iz *Lucidara*
- C. iz *Ljetopisa popa Dukljanina*
- D. iz *Zapisa popa Martinca*

A. ☐

B. ☐

C. ☐

D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

40. Na koje se djelo odnosi sljedeća rečenica?

Bježeći pred kugom, sedam se djevojaka i tri mladića sklonilo u crkvu izvan Firence gdje su tijekom deset dana pripovijedali priče da im vrijeme brže prođe.

- A. na *Božanstvenu komediju*
- B. na *Dekameron*
- C. na *Don Quijotea*
- D. na *Kanconijer*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

41. Koja se od sljedećih tvrdnja odnosi na don Quijotea?

- A. Svoje pustolovine posvećuje seoskoj djevojci koju naziva Dulcineom od Tobosa.
- B. Pjesnik je ujedno i glavni junak svoje alegorijske vizije zagrobnoga života.
- C. Zbog sumnja koje ga muče kraljević odgađa izvršenje osвете.
- D. On je div čije su prve riječi nakon rođenja bile: „Piti, piti, piti!”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

42. Koja je od sljedećih pjesničkih zbirka napisana u baroku?

- A. *Cvjetovi zla*
- B. *Kanconijer*
- C. *Plandovanja*
- D. *Preobraženja*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

43. Koja se od sljedećih rečenica odnosi na gongorizam?

- A.** Pjesnici stvaraju poseban pjesnički jezik bogat neologizmima, neobičnom metaforikom i mnoštvom stilskih figura.
- B.** Pjesništvo negira postojeće gramatičke i logičke strukture rečenice, što je odraz kaotičnoga ratnog stanja u svijetu.
- C.** Obilježava ga hedonistički pristup svijetu i ideja slobodnoga tjelesnog i duhovnog razvoja pojedinca.
- D.** Obilježava ga dugotrajno nezadovoljstvo pojedinca vlastitim stanjem i težnja za nedostižnim.

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

44. Tko je od sljedećih prosvjetiteljskih književnika dramatičar?

- A.** Andrija Kačić Miošić
- B.** Matija Antun Reljković
- C.** Matija Petar Katančić
- D.** Tituš Brezovački

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

45. Koji se od sljedećih pojmova odnosi na romantizam?

- A.** umjetnost radi umjetnosti
- B.** načelo oponašanja
- C.** suvišni čovjek
- D.** bovarizam

A. ☐
B. ☐
C. ☐
D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

46. Koji se od sljedećih primjera odnosi na *noćnika* u epu *Smrt Smail-age Čengića*?

- A. *Starac Durak skoro izdahnu.
„Medet, medet!...” dželat ljuti
Već mu i grlo dotle sputi.*
- B. *Nit je hajduk, nit uhoda turska,
Već Novica, Čengića kavazu:
Bijesan Turčin, krvnik Gore Crne,*
- C. *Vične sluge raju kvače,
A najveće Safer jednooki
Iznad inijeh gotov skače,*
- D. *Usta Bauk, gusle skide,
A pak smjeran, podvitijeh nògū,
Na prijašnje sjede mjesto;*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

47. Koje od sljedećih djela pripada ciklusu *Ljudska komedija*?

- A. *Božanstvena komedija*
- B. *Combray*
- C. *Otac Goriot*
- D. *Zločin i kazna*

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

48. Koji od sljedećih pjesnika stvara u razdoblju realizma?

- A. Antun Gustav Matoš
- B. Petar Preradović
- C. Silvije Strahimir Kranjčević
- D. Stanko Vraz

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

49. Kako je skončala *fatalna žena* koja izgovara sljedeće rečenice?

– *Evo, dakle, čuj i vidi, sve je to za tebe, za našu ljubav, za naš mir! Da, bila sam i ženski harambaša silne razbojničke čete pred kojom je zemlja drhtala i strepila kuda bi prolazila i gdje bi se pokazala.*

- A. Ljubavnik joj je pregrizao grkljan.
- B. Pregazila ju je kočija.
- C. Bacila se pod vlak.
- D. Strijeljana je.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

50.

ZADATAK IZUZET

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

51. Koja je od sljedećih tvrdnja karakteristična za nadrealizam?

- A. Umjetnici ne preslikavaju boje iz stvarnosti, već njima izražavaju svoju duhovnu zbilju.
- B. Umjetnici slave tehnologiju i brzinu suvremenoga svijeta zalažući se za slobodu riječi.
- C. Umjetnici žele prikazati ono što je nesvjesno, podsvjesno i izvan kontrole razuma.
- D. Umjetnici smatraju književnost sredstvom za iznošenje političkih stavova.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

52. **ZADATAK IZUZET**

53. **ZADATAK IZUZET**

HRV B IK-1 D-S049

01

54. **ZADATAK IZUZET**

55. **ZADATAK IZUZET**

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

II. Hrvatski jezik

Zadatci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima od više ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan.
Točne odgovore morate označiti znakom X na listu za odgovore.

56. Koja je od podcrtanih riječi u sljedećim rečenicama pravopisno točna?

- A. Prava je nepoznanica kako se srndać našao usred naseljenoga mjesta.
- B. Boksać iz lijevoga kuta ubrzo se pokazao kvalitetnijim protivnikom.
- C. Osigurać obavlja funkciju zaštite vodiča prekidom strujnoga kruga.
- D. Bio im je potreban rovokopać kako bi iskopali kanal.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

57. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?

- A. Sabor počinje zasijedati nakon ljetne stanke.
- B. O tome nemojte nikomu pripovijedati.
- C. Počeo se nervozno namiještati.
- D. Nemojte nam ništa zamijerati.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

58. Koja je od sljedećih rečenica napisana u skladu s pravilima o pisanju velikoga i maloga početnog slova?

- A. Odluku o imenovanju donijelo je Županijsko vijeće Vukovarsko-srijemske županije.
- B. U blizini Nacionalnoga parka Plitvička Jezera mogu se iznajmiti kuće za odmor.
- C. Hrvatska je prvu medalju osvojila na Olimpijskim Igrama u Barceloni.
- D. Humanitarnu akciju proveli su djelatnici Matice Hrvatske.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>59. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana riječ pravopisno točna?</p> <p>A. Mnoge su se pojave u prošlosti objašnjavale <u>nadprirodnim</u> silama.</p> <p>B. Ispijao je posljednji gutljaj <u>bezkofeinske</u> kave.</p> <p>C. Uselili smo se u novu <u>stanbenu</u> zgradu.</p> <p>D. Pročitao je dva <u>retka</u> u novinama.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>60. U kojemu je od sljedećih primjera provedena palatalizacija?</p> <p>A. gost > gozba</p> <p>B. list > lišće</p> <p>C. misao > mišlju</p> <p>D. ruka > ručeta</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>61. Koji je slog naglašen u riječi <i>učiteljica</i>?</p> <p>A. u-</p> <p>B. -či-</p> <p>C. -te-</p> <p>D. -lji-</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>62. Što je korijenski morfem u riječi <i>košarkaški</i>?</p> <p>A. koš-</p> <p>B. košar-</p> <p>C. košarka-</p> <p>D. košarkašk-</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>63. Koja je imenica u sljedećoj rečenici u dativu?</p> <p>Uživali su u plovidbi unatoč kiši koja se naglo spustila iz oblaka i razlila se rijekom.</p> <p>A. plovidbi</p> <p>B. kiši</p> <p>C. oblaka</p> <p>D. rijekom</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p> <p> 01</p>	

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>64. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana imenica u jednini?</p> <p>A. Morao se poslužiti <u>ljestvama</u> kako bi došao do najviših polica.</p> <p>B. Čekao je rasprodaju kako bi kupio <u>cipele</u> po sniženoj cijeni.</p> <p>C. Bila je ponosna na svoj balkon okičen <u>cvijećem</u> svih boja.</p> <p>D. Nisu očekivali da će svojim prijateljima okrenuti <u>leđa</u>.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>65. U kojoj je od sljedećih rečenica podcrtana neodređena zamjenica?</p> <p>A. Jesi li <u>ga</u> pitao kako se stavljaju pločice na zid?</p> <p>B. Zašto se ne poslužiš <u>svojim</u> zabilješkama?</p> <p>C. Jesi li čuo <u>onu</u> novu pjesmu na radiju?</p> <p>D. Zna li <u>itko</u> zašto smo došli ovdje?</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>66. Koji je glagolski oblik u sljedećoj rečenici u perfektu?</p> <p>Satima bi razmišljao o svim avanturama koje je bio doživio dok se skitao svijetom i dok još bijaše uživao u slobodi.</p> <p>A. bi razmišljao</p> <p>B. je bio doživio</p> <p>C. se skitao</p> <p>D. bijaše uživao</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p>	 <p>01</p>

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

67. Koliko je prijedloga u sljedećoj rečenici?

Za nas djecu u nedjeljna bi jutra otac često donosio pod kaputom, uz novine i topli kruh, još i slatkiše iz obližnje slastičarnice na uglu.

- A. pet
- B. šest
- C. sedam
- D. osam

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

68. Koja je od sljedećih sintagma u sljedećoj rečenici rezultat upravljanja?

Moja susjeda u žutome kaputiću strpljivo je čekala tramvaj.

- A. moja susjeda
- B. žutome kaputiću
- C. strpljivo je čekala
- D. čekala je tramvaj

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

69. U kojoj od sljedećih rečenica imenica *sir* ima ulogu subjekta?

- A. Uz sir edamer dobro je dodati i nekoliko kapi maslinova ulja.
- B. Za punoću okusa u ovome receptu zaslužan je svježi sir.
- C. Grčki sir karakterizira ugodan prepoznatljiv miris.
- D. Uz vrhunsko vino poslužili su kvalitetan sir.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

70. Što je po sintaktičkoj ulozi podcrtana riječ u sljedećoj rečenici?

Cijeli svoj život sanjao je ovaj trenutak.

- A. objekt
- B. predikat
- C. priložna oznaka
- D. subjekt

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

<p>71. Kojoj vrsti zavisnosloženih rečenica pripada sljedeća rečenica?</p> <p>Još godinama kasnije pitali smo se koji je to čovjek preko noći obrao sve jabuke.</p> <p>A. atributna B. predikatna C. subjektna D. objektna</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>72. Koja je od sljedećih zavisnosloženih rečenica pogodbena rečenica?</p> <p>A. Predstava ga je toliko oduševila da nije mogao prestati pljeskati. B. Dobro je pregledao ponude kako bi odabrao onu najkvalitetniju. C. Budući da si odlično obavio zadatak, odlučio sam te nagraditi. D. Kad bismo imali vremena, mogli bismo i sami to napraviti.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>73. Koja je od sljedećih rečenica gramatički točna?</p> <p>A. Obratio im se u vezi s natječajem objavljenim na mrežnim stranicama. B. Neoprezno su pretrčali cestu bez da su pogledali ima li prometa. C. Bio je to događaj kojega nikada nije mogao zaboraviti. D. Dugo su odmarali nakon napornoga putovanja.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>74. Koja je od sljedećih riječi hiperonim/nadređenica riječi <i>komedija</i>?</p> <p>A. drama B. tragedija C. farsa D. roman</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>75. U kojemu su od sljedećih primjera riječi u antonimnome odnosu?</p> <p>A. prošlost – budućnost B. bliskost – blizina C. cvijet – tulipan D. laž – neistina</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>HRV B IK-1 D-S049</p>	<div><p>01</p></div>

76. **ZADATAK IZUZET**

77. Koja je od sljedećih sintagma pleonazam?

- A. uzajamna podrška
- B. uzajamna pomoć
- C. uzajamna simpatija
- D. uzajamna suradnja

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

78. **ZADATAK IZUZET**

79. **ZADATAK IZUZET**

Hrvatski jezik

Književnost i jezik

80. Na kojega se jezikoslovca odnose sljedeće rečenice?

Prihvatanje jedinstvenoga pravopisa smatrao je prvim korakom prema jezičnome ujedinjenju svih Hrvata. Isprva mu je ishodište bilo kajkavsko narječje da bi se potom opredijelio za štokavštinu kao osnovicu jedinstvenoga standardnog jezika.

- A.** na Bartola Kašića
- B.** na Bogoslava Šuleka
- C.** na Fausta Vrančića
- D.** na Ljudevita Gaja

A.	☐
B.	☐
C.	☐
D.	☐

HRV B IK-1 D-S049

01

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

